

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р Цветка Атанасова Стоенчева,
Университет за национално и световно стопанство
Катедра „Публична администрация“

Относно: конкурс за „Доцент“ по професионално направление 3.8 Икономика/социоикономика, икономически анализ на правото – на български и английски/, обявен за нуждите на Софийския университет „Свети Климент Охридски“, Стопански факултет.

1. Информация за конкурса.

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Икономика“ при факултет „Стопански факултет“. Конкурсът е обнародван в ДВ бр.93 2019 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед РД 3817/13.012020 г. на Ректора на Софийския университет.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса.

В конкурса участва Милен Митев Велушев – единствен кандидат. Завършил е бакалавър и магистърска степен в УНСС. Защитил е дисертационен труд.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност.

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

От представените документи по конкурса и доказателства към тях се вижда, че кандидатът д-р Милен Велушев отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

По-конкретно документите включват:

- Дипломи за завършено образование, диплома за придобиване на ОНС“Доктор“, като задължително изискване на ЗРАСРБ;
- Публикации – монографии, студии и статии.
- Участие в проекти;
- Учебна натовареност по съответни дисциплини ;
- И др.

Може да се направи извода, че кандидатът в конкурса д-р Велушев отговаря на задължителните условия по ЗРАСРБ и покрива задължителните минимални изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в Софийския университет.

3.2. Оценка на качествените изисквания

От представените документи е видно, че кандидатът има разнообразна научно-приложна дейност, участва в създаването на учебни дисциплини, извършва консултанска дейност, изнася лекции и др.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата.

Кандидатът гл. ас. д-р Велушев притежава необходимия преподавателски опит и има висока степен на подготвеност за заеманата длъжност „Доцент“. Налице е съответствие на академичната компетентност на кандидата с обявената научна специалност и допълнителната конкретизация на конкурса.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации.

За участие в обявения конкурс гл. ас. д-р Милен Велушев е представил: две монографии, пет студии, две статии.

1. Монография - Анализ на пазара на образование: особености на българската образователна система.

На основата на комплексен икономически анализ на множество концепции и теории е създаден модел на система с доминирано от държавата образование.

2. Монография - Входящи преки чуждестранни инвестиции – значение за българската икономика.

Тестван е модел на връзката между входящи преки чуждестранни инвестиции и икономически растеж по статистически данни за България и е установено, че прирастът на потока входящи преки чуждестранни инвестиции е в обратна зависимост с прираста на БВП от предходния период. Прави се извод, че ако България очаква преките чуждестранни инвестиции да допринесат за икономическото развитие, тя трябва да води активна политика по анализ и управление на качеството на входящия поток на преки чуждестранни инвестиции.

3. Студия – Пари за нищо. Анализ на финансирането на обучението в държавните висши училища.

Системата на висшето образование продължава да генерира недоволство у всички заинтересовани страни от качеството на предлаганото образование. Прегледът на множество нормативни документи, регулиращи тази система, може да помогне за идентифициране на проблемите и да посочи възможни решения.

4. Студия – Създаване на специфичен за страната-домакин на връзката между брутен вътрешен продукт и входящи преки чуждестранни инвестиции – случай с българската икономика

Извежда се извода, че не може да се приложи универсален модел. Установени са три значими променливи, влияещи върху големината на входящия поток преки чуждестранни инвестиции. Въвеждането на променливите в модела теоретично са аргументирани.

5. Студия – Играе ли честно държавата? Анализ на предизвестената смърт на „Корпоративна търговска банка“ АД и последствията от нея.

Обосновано е че за да бъде избегната рецесия в условия на нулеви лихви, се налага Европейската комисия и правителството на България да генерират огромен по размер входящ паричен поток по линия на структурните фондове и финансиране на потреблението на правителството. Статистическите данни показват, че настоящия икономически растеж на страната се дължи основно на този стимул.

6. Студия – Стратегия за развитие на висшето образование: европейски изисквания, метрики, проблеми. /в съавторство/

Методологията на анализа се базира на принципите на икономическата ефективност, като предлаганите индикатори, мерки и възможните ефекти по всяка от тях се разглеждат чрез ползите за обществото и обществените разходи. Направени са изводи кои постановки и мерки в досегашната

стратегия за развитие на висшето образование не обслужват обществен интерес и трябва да бъдат заменени с други, подчинени на качествено нова философия за ролята на висшето образование.

7. Студия - Иновационната стратегия и конкурентните позиции на българската икономика /в съавторство/

Целта е да се изясни доколко Иновационната стратегия за интелигентна специализация приета през 2014 г. отразява възможностите на местната икономика да повиши добавената стойност посредством иновации.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата.

В представените научни публикации на кандидата гл. ас. д-р Велушев се открояват следните по-важни научни и научно-приложни моменти с характер на приноси:

Приноси с теоретичен характер

6.1.Направен е обстоен обзор на водещите икономически теории, свързани с пазара на образование. / Публикация 1 /

6.2.Въведено е подкрепено с анализ на съществуващото законодателство функционално разграничаване между потребностите на въвлечените в образователния процес институции и техните представители. /публикация 1 и публикация 5/

6.3.С използване на теорията на инвестициите е нормирано поведението на различни икономически агенти – държавата, мултинационалните компании, родители, учениците и др. /публикация 1 и публикация 2/.

6.4. Създаден е нов модел на пазара на задължително образование и с негова помощ е установен алгоритъмът, по който се създава и разпространява това образование, както и факторите влияещи върху неговото качество.

6.5. Създаване и тестване на нови инструменти за изучаване на макроикономическите равновесия /публикации 2, 3, 10./ и др.

Приноси с практико-приложен характер

7.6. Създаване и използване на концепции, основани на класическата икономическа теория, теорията на инвестициите, поведенческата икономика и икономическия анализ на правото за анализ на пазарите на специфични стоки и услуги. /публикация 1, 4,5/

7.7. Тестван е специфичен модел, отговарящ на особеностите на българската икономика, като страна- домакин на чуждестранни преки инвестиции и са обосновани направени изводи. /публикации 3 и 10/.

и други.

7. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно.

В научно-изследователската и преподавателската дейност на кандидата няма съществени дефицити и слабости, но посочването на препоръки и бележки има за цел да подскаже на кандидата за заемане на длъжността „Доцент“ някои насоки за подобряване на неговата бъдеща работа и бъдещите изследвания. Препоръчвам на кандидата да продължи своята работа по написване на учебници, участие в международни научни форуми в чужбина и включване в научни и научно-приложни проекти.

8. Заключение.

След направения преглед на всички представени материали за конкурса, считам, че са изпълнени всички изисквания от кандидата гл.ас. д-р Милен Велушев по задължителните законови изисквания и допълнителните показатели за заемането на академичната длъжност „Доцент“ в Софийския университет. Представената в обявения конкурс научна продукция на кандидата съответства на темата на обявения конкурс, като е разработена на много добро научно равнище и едновременно с това е станала обществено достояние в голям брой публикации.

Положителните оценки ми дават основание да направя предложението гл. ас. д-р Милен Велушев да заеме академичната длъжност „Доцент“ по професионално направление 3.8 Икономика/социоекономика, икономически анализ на правото – на български и английски/ .

гр. София

Подготвил становище:

06.03.2020г.

/проф. д-р Цветка Стоенчева/